

Raadsvoorstel

afdeling
Ruimtelijk beleid en advies

steller
A. Olieman

gouda
24 november 2020

dossiernummer
4506

telefoon
0182 588960

onderwerp
oprichting stichting Cheese Valley

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten tot:

1. Eventuele wensen of bedenkingen over de op te richten stichting Cheese Valley ter kennis van het college te brengen of bijgevoegd besluit vast te stellen.

Toelichting

Cheese Valley is in 2017 van start gegaan met de 'Kaas, koppen bij elkaar' bijeenkomst. Een goede stap tot meer samenwerking in het Groene Hart, zodat toeristen en afnemers nu en in de toekomst weten dat je voor echt lekkere kaas in Cheese Valley moet zijn. Naar aanleiding van de succesvolle brainstorm dag zijn de 4 betrokken gemeenten aan de slag gegaan met het opzetten van Cheese Valley. Er is veel gerealiseerd met nieuwe samenwerkingen, mooie meertalige website, folders, socials en heel veel aandacht voor kaas uit deze prachtige regio tijdens internationale persreizen in samenwerking met het Nederlands Bureau voor toerisme en congressen (NBTC). In november heeft u een memo ontvangen met een volledige update over de activiteiten van Cheese Valley.
Dit succes willen de gemeenten doortrekken. De samenwerking met betrokken gemeenten, kaasboeren, kaasproducenten en kaashandelaren willen de gemeenten intensiveren. De op te richten stichting Cheese Valley, met steun van publieke en private organisaties, is hierin de verbinder. Op 17 oktober 2019 is een intentieovereenkomst getekend door de 4 betrokken gemeenten en de kaasboeren van de Krimpenerwaard. De kwartiermaker heeft inmiddels ook toezeggingen van andere private partijen voor deelname aan de stichting.
Het college is, samen met de colleges van de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard en Woerden, voornemens de stichting Cheese Valley op te richten. Gelet op artikel 160, lid 2 uit de Gemeentewet kan het college dit alleen besluiten als de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen of bedenkingen te uiten.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

Goudse kaas is een wereldproduct en wereldberoemd immaterieel erfgoed. Kaas is ook onlosmakelijk verbonden met het Groene Hart. Nog steeds vind je de meeste zelfkazende boeren in dit gebied. Een prachtige kans voor de regionale economie van het Groene Hart – of eigenlijk: het Goudgele Hart.

De toekomst van het gebied hangt samen met het onderscheidend vermogen van kaas. Dit kan op meerdere manieren, vanuit verschillende invalshoeken. Er lopen meerdere initiatieven. Die moeten uiteindelijk goed op elkaar aansluiten en elkaar versterken. Cheese Valley draagt met name bij aan de ontwikkeling en verduurzaming van het economisch profiel door de groei van de vrijetijdseconomie. Daarbij zorgt Cheese Valley ook dat boerenkaas uit het Groene Hart

gemeente
gouda

meer toegevoegde waarde krijgt als bijzonder culinair product, wat weer van belang is voor de groene cirkel kaas.

De stichting Cheese Valley heeft de volgende doelstellingen;

1. Toerisme stimuleren

Door betere vindbaarheid en bekendheid van Cheese Valley als recreatief aantrekkelijk gebied, met als doel meer bezoekers en langer verblijf in de regio. De stichting zet in op kaas om het profiel van het gebied te versterken. Cheese Valley moet dé plek worden voor echte boerenkaas, met beleving van het hele boerenleven en landschap erbij. Cheese Valley draagt zo bij aan de ontwikkeling en verduurzaming van het economisch profiel door de groei van de vrijetijdseconomie.

2. De waarde van kaas uit Cheese Valley verhogen

Door het ambachtelijke maakproces te laten zien, maar ook de oorsprong bij de boerderijen, het landschap en de oudhollandse dorpen en steden die erbij horen. Het verkleinen van de afstand tussen de echte producenten (de kaasmakers) en burgers is van belang om de waardering voor deze kaas te vergroten. Daarbij moet de kaas ook als regionaal product op meerdere plaatsen in Cheese Valley en de directe omgeving te koop zijn. Ontdekken, proeven en beleven! Kaas is de verbinding tussen stad en van stad en land.

3. Culinair imago kaas uit Cheese Valley verbeteren

Cheese Valley is het bewijs dat kaas uit deze regio een heerlijk ambachtelijk kwaliteitsproduct is, wat de moeite waard is om te proeven én te kopen. Hierdoor wordt de vraag naar kaas uit Cheese Valley vergroot. Het is écht het gele goud van Holland!

2 Argumenten

2.1 Argumenten coalitieakkoord

In het college akkoord staat aangegeven dat de gemeente via Cheese Valley inzet op samenwerking in de regio rond het thema kaas en versterking van kaas als streekproduct. Nu bij deze samenwerking ook private partners zijn betrokken, is de oprichting van een stichting een logische stap om de 4-jarige samenwerking te verstevigen.
Voor de stichting wordt een deskundig bestuur geworven, dat zelfstandig beslissingen neemt over de strategie en het werkplan voortvloeiend uit de doelstellingen. In het bestuur komen bestuursleden zonder directe betrokkenheid bij Cheese Valley, om schijnbare partijdigheid te voorkomen. In de raad van toezicht kunnen de gemeenten en betrokken private partijen deelnemen.

Taken voor de stichting zijn; in samenwerking met gemeenten en private partijen werken aan de doelstellingen van de stichting. Jaarlijks wordt een werkplan met begroting vastgesteld.

2.2 Argumenten financieel

De stichting verwerft haar inkomsten van bijdragen van bij Cheese Valley betrokken partijen, zowel publiek als privaat. Zij zal zich inspannen om mogelijke subsidies te verwerven.

2.3 Argumenten juridisch

2.3.1 Voor de oprichting van de stichting wordt een notarieel jurist ingezet.

Een notarieel jurist zal op basis van de genoemde doelstellingen de statuten voor de stichting Cheese Valley opstellen.

2.3.2 Oprichting stichting alleen mogelijk nadat de raad in de gelegenheid is gesteld wensen en bedenkingen te uiten.

Om als gemeente een stichting op te richten, moet de gemeenteraad in de gelegenheid zijn gesteld om wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van het concept besluit van het college. Dit is vastgelegd in Artikel 160, tweede lid, van de Gemeentewet. In lijn met het voornemen van het college om een stichting op te richten, luidt het besluit dat ter vaststelling voorligt aan de raad dat er geen wensen en bedenkingen zijn tegen het voornemen. Indien de raad wel wensen en bedenkingen heeft, kan het besluit geamendeerd worden.

Pas na het al dan niet uiten van wensen en bedenkingen kan het college een definitief besluit nemen over de oprichting van de stichting.

2.4 Argumenten communicatie

Jaarlijks heeft een bijeenkomst met de regionale stakeholders op het gebied van kaas plaatsgevonden, waar gesproken is over verdere samenwerking. Op 17 oktober 2019 is een intentieovereenkomst ondertekend door de 4 betrokken gemeenten en de kaasboeren van de Krimpenerwaard. Inzet is de gezamenlijke inspanning voor de in paragraaf 2 genoemde doelstellingen en het oprichten van een stichting om deze samenwerking vorm te geven. De kwartiermaker heeft inmiddels ook toezeggingen van andere private partijen voor deelname aan de stichting.

2.5 Argumenten met betrekking tot mensen met een handicap/beperking

Niet van toepassing

2.6 Argumenten op basis van duurzaamheid

De toekomst van Cheese Valley hangt samen met het onderscheidend vermogen van kaas. Dit kan op meerdere manieren, vanuit verschillende invalshoeken. Er lopen meerdere initiatieven, deze moeten uiteindelijk goed op elkaar aansluiten en elkaar versterken. Cheese Valley draagt met name bij aan de ontwikkeling en verduurzaming van het economisch profiel door de groei van de vrijetijdseconomie. Daarbij zorgt Cheese Valley ook dat boerenkaas uit het Groene Hart meer toegevoegde waarde krijgt als bijzonder culinair product, wat weer van belang is voor de groene cirkel kaas. De groene cirkel kaas richt zich op:

- toekomstbestendige landbouw in het veenweidegebied;
- oplossing voor bodemdaling;
- herstel biodiversiteit Groene Hart;
- klimaatproof watersysteem;
- economisch veerkrachtige boerenbedrijven.

3 Kanttekeningen

3.1 Oprichting stichting noodzakelijk voor de behartiging van het openbaar belang

Artikel 160, tweede lid, van de Gemeentewet bepaalt dat een stichting slechts opgericht wordt, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.
Cheese Valley is niet een samenwerking van kaasmakers, het is ook geen merk van kaashandelaren, noch een puur intergemeentelijke samenwerking. Het is een merk dat hoort bij de herkomst en toekomst van het gebied. Het zit in het landschap met koeien en bij de steden met kaasmarkten en experiences. Het is voor de hele regio en alle stakeholders die met kaas bezig zijn. Het heeft effect op toerisme, weidevogelbeheer, landschapsbeheer, monumentale boerderij linten, zelfkazende boeren, regionale economie. Juist omdat het niet bij een onderwerp of partij hoort maakt dat het een algemeen belang is. Een onafhankelijk bestuur zorgt dat er verder samen wordt gewerkt aan de doelstellingen van Cheese Valley. Dit maakt dat de oprichting van de stichting de behartiging van het openbaar belang dient, waarmee aan de in de gemeentewet gestelde voorwaarde wordt voldaan.

3.2 Alternatieve mogelijkheid; een coöperatie in plaats van een stichting

Er is gekeken naar een coöperatie en een stichting.
De coöperatie (voluit: coöperatieve vereniging) is een speciale vorm van een vereniging. Bij een coöperatie zijn de leden de baas. De algemene vergadering bepaalt het beleid. De leden stellen een verenigingsbestuur aan. De leden stellen dan ook de contributie vast en het beleid. De leden kunnen zelfs het bestuur naar huis sturen. De coöperatie heeft boven een ‘normale’ vereniging als voordeel dat de coöperatie een onderneming kan drijven.
Bij een stichting zijn er geen leden. De oprichters kiezen een stichtingsbestuur. Dat bestuur bepaalt het beleid. De bestuursleden voorzien zelf in hun opvolging. Het bestuur benoemt ook de nieuwe bestuursleden. Een bestuur kan uit één of meer leden bestaan, gebruikelijk is in ieder geval drie bestuursleden. Een stichting krijgt inkomsten van donateurs, subsidies of soms van bedrijfsactiviteiten.

Beide organisaties zijn niet gericht op winst, het zijn zogeheten non-profitorganisaties. Ze kunnen ook allebei subsidie aanvragen. Bij het deelnemen aan en oprichten van een stichting of een coöperatie moet het besluit voor wensen en bedenkingen aan de raad worden voorgelegd. Het wijzigen van statuten of het toe- of uittreden van bestuursleden hoeft niet aan de raad te worden voorgelegd.

Omdat de gemeentes niet als doel hebben een onderneming te gaan drijven, wordt juridisch geadviseerd te kiezen voor een stichting als organisatievorm. Dit sluit het meest aan bij de doelstellingen. Daarnaast is het wenselijk een onafhankelijk bestuur te hebben en niet met een ledenstructuur te werken. Daarom is gekozen voor een stichting.

3.3 Alternatieve mogelijkheid: stichting door derde partij laten oprichten

Er is onderzocht welke mogelijkheden en beperkingen het met zich meebrengt wanneer een andere partij de stichting zou oprichten. Een stichting kan worden opgericht door natuurlijke en/of rechtspersonen. In dit geval is het logisch dat de gemeenten besluiten om de stichting op te richten. Het is immers de wens van de gemeenten om de stichting op te richten. Zij zijn tot nu de regievoerder. Door het zelf oprichten van de stichting is het mogelijk om in de statuten de juiste doelstellingen en voorwaarden op te nemen en het algemene belang te behartigen.

4 Juridische- / financiële gevolgen

Gemeente Gouda heeft binnen het budget toerisme ruimte voor de oprichtingskosten van de stichting.

5 Personele- / organisatorische gevolgen / duurzaamheid / positie mensen met een beperking

Niet van toepassing.

6 Communicatie / interactiviteit

Wanneer de raad geen wensen en bedenkingen heeft die van invloed zijn op de oprichting van de stichting, zal het college het definitieve besluit nemen om de stichting op te richten.
Nadat de vier betrokken gemeenten allen een definitief collegebesluit wordt overgegaan tot oprichting.